Distribucije Linuxa KAKO

Eric S. Raymond, *esr@thyrsus.com* verzija 6.3, 8. svibnja 1999.

Ovaj dokument pomaže novim korisnicima u izboru distribucije Linuxa i iskusnim korisnicima u praćenju stanja na tržištu. Ne pokušava biti potpun popis Linux distribucija za sve platforme, nego se usredotočava na Intel distribucije na CD-ROM-u dostupne novim korisnicima Linuxa.

Sadržaj

1 Uvod

Nema jedinstvene distribucije Linuxa. Njih je mnogo, a mogu se dobiti anonimnim FTP-om i poštanskom narudžbom CD-ROM-a.

Svrha ovog dokumenta je pružiti kratke sažetke CD-ROM distribucija Linuxa na engleskom jeziku i uputiti na mjesta s detaljnijim informacijama. HOWTO o njemačkim distribucijama održavao je Marco Budde, ali čini se da je nestao. Distribucije na drugim jezicima nisu nam poznate. (Jed(i)na hrvatska distribucija, MicroLinux, može se naći na `<http://linux.hr/microlinux/>` – prim. prev.)

Ovdje izložene informacije nisu potpune; ima i drugih distribucija Linuxa. Prirodom slobodnog softvera, tko god nešto promijeni u svojoj instalaciji Linuxa i nekako to učini dostupno drugima je 'distribucija'. Dokument poput ovog mora negdje povući crtu. Ja sam odabrao 'dostupnost na CD-ROM-u'. To svakako nije definicija Linux distribucije. Postoje mnogobrojne male distribucije koje nude stvari koje velike ne nude, od kojih nije nevažna sama veličina.

Ako ste povezani s CD-ROM distribucijom koje ovdje nema, pogledajte dio 4 (Predavanje informacija ovom dokumentu) pri kraju dokumenta za detalje o predavanju informacija. Lako je i traje manje od pet minuta.

Za potpuniji popis distribucija (iako uz manje detalja o svakoj) pogledajte *Linux HQ Distributions List* `<http://www.linuxhq.com/dist-index.html>`.

Odricanje: Ne dajemo *nikakvo* jamstvo za točnost informacija, cijena i detalja o naručivanju iz ovog dokumenta. Zastarjelost informacija najlakše je procijeniti po vremenu zadnje promjene, a najnovije informacije naći ćete na WWW stranicama proizvođača. Također, ako nije drukčije rečeno, Linux softver dolazi *BEZ IKAKVOG JAMSTVA*.

Autor se pokušava držati činjenica, ali ima svoje mišljenje o stanju Linux tržišta. Ako vas ono zanima, pročitajte ga u dijelu 2.2 (Preporuke autora).

Poricanje: Ja (esr) nemam nikakvih financijskih veza s bilo kojom Linux tvrtkom, niti sam primio bilo kakvu naknadu ili poklon od bilo koje tvrke osim besplatnih proizvoda za pregled (i jedne majice od Red Hata).

1.1 Svježe verzije ovog dokumenta

Ovaj dokument se svaki mjesec šalje u grupu *comp.os.linux.answers*. Arhivira se na više Linux FTP poslužitelja, uključujući `metalab.unc.edu` u */pub/Linux/docs/HOWTO*.

Najnoviju verziju ovog HOWTO-a također možete vidjeti na WWW-u, na URL-u `<http://metalab.unc.edu/mdw/HOWTO/Distribution-HOWTO.html>`.

Pitanja ili primjedbe o ovom KAKO-u slobodno šaljite Ericu S. Raymondu, *esr@snark.thyrsus.com*. *Ne* šaljite mi pitanja o Linuxu općenito ili molbe za pomć u izboru distribucije ako me ne želite unajmiti po uobičajenim cijenama konzultiranja; za njih nemam vremena, a sve što znam o izabiranju distribucije nastojao sam dodati ovom dokumentu.

2 Nedavne promjene

Čini se da se Yggdrasil Plug-and-Play i Craftworks Linux više ne prodaju, pa su ispušteni. DOSLINUX je također ispušten zbog svoje posebnosti.

2.1 Pregled Linux tržišta

Na početku (recimo, 1993.), Linux distribucija bila je nešto što ste s Interneta skidali na diskete. Instalacija je bila dug postupak, a frustriranje zbog grešaka na mediju bilo je uobičajeno.

Onda dođoše jeftini CD-ROM pogoni i CD-ROM sam, idealan medij za jeftinu isporuku velikih količina softvera operacijskog sustava. Oko komercijalnih CD Linuxa izgrađena je cijela mini-industrija i (zato što tvrke imaju dovoljno prometa za podršku i marketing) one sve više dominiraju svijetom Linuxa. Debian je ostao jedino bitnije nekomercijalno izdanje, a čak se i on distribuira većinom jeftinim CD-ROM-ovima.

Većinu distribucija na CD-ROM-u (Slackware, Yggdrasil, Red Hat) još uvijek možete dobiti FTP-om sa servera njihovih proizvođača. Ali uz CD-ROM i par dolara dobivate puno veći izbor distribucija i podrške (a obično ćete dobiti i nešto dokumentacije na papiru). Za detalje o instalaciji pročitajte **Instalacija KAKO**, `<http://www.linux.hr/ldphr/>`.

Cijene distribucija Intel Linuxa na CD-ROM-u kreću se od 20 $ do najviše 50 $ (a nekoliko dolara predstavlja veliku razliku). Mnoge tvrtke nude pretplate na redovite nadogradnje koje snižavaju cijenu po CD-u.

Cijena prilično vjerno odgovara mogućnostima i kvaliteti (pošto je konkurencija vrlo velika). Autor preporuča plaćanje tih nekoliko dolara za originalnu CD-ROM distribuciju na vrhu ponude; poslije će vam se to isplatiti zbog manje problema u instalaciji i administraciji.

Dobro izabrati puno je jednostavnije nego prije. 1995.-96. tržište je prošlo kroz ozbiljne promjene. Vrlo malo komercijalnih distribucija dobilo je vodstvo, a slabije su nestale ili stagnirale. Situacija s opće namjenskim nekomercijalnim distribucijama još je gora; u biti, u toj je ulozi preživio samo Debian.

Kao rezultat, troslojna struktura onih koji razvijaju distribuciju, onih koji je prepakiraju i CD distributera za široko tržište koja je nekad definirala tržište skoro je nestala. Distributor konkurentan u 1997. (bio komercijalan ili ne) mora ponuditi razumnu podršku i ponašati se kao da distribuciju razvija, bez obzira na stvarno stanje. Prema tome, ako tražite svježe verzije, teško ćete završiti s lošom distribucijom.

2.2 Preporuke autora

Činjenice se nalaze u posljednjem dijelu. Moje mišljenje je ovdje (koliko god vrijedilo – a nemojte zaboraviti da su ovi savjeti besplatni). Ništa ne može zamjeniti vaše vlastite procjene na osnovu iskustva i podataka iz ovog vodiča. Ovo nisu uputstva, nego samo moji dojmovi.

Od početaka Linux CD-ROM industrije 1993. do jeseni 1995., Yggdrasil je kraljevao tržištem – on ga je u biti i začeo postavivši standarde za sve ostale. Koristio sam Yggdrasil i preporučao ga umjesto komercijalnih verzija System V zbog sjajne dokumentacije, velike zbirke aplikacija i mudre politike slanja besplatnih izdanja autorima besplatnog softvera i podržavanja slobodnog softvera dijelom cijene svakog CD-ROM-a. Ali Yggdrasil nije izdao ništa novo od 1995. i tržište ih je ostavilo za sobom.

Sad sam na Red Hat Linuxu i njime sam prilično zadovoljan. Po mom mišljenju, Red Hatov RPM format daje mu tehnološku prednost nad svima ostalima. Uglavnom su vukli prave poteze u pravo vrijeme i mislim da su trenutno vodeći na tržištu.

Ako ste ideološki uvjetovani za nekomercijalnu distribuciju, Debian je jasan izbor, jedini s ozbiljnom podrškom.

Nemojte ovo shvatiti kao bezuvjetnu podjelu; raznim potrebama odgovaraju razne distribucije Linuxa, a vama će možda najviše odgovarati neka druga (posebno ako ste, za razliku od mene, korisnik DOS-a i tražite distribuciju podešenu za sustave s dva OS-a i pokretanje iz DOS-a).

Nadalje, tržište se brzo kreće. Do vremena kad vi ovo čitate, Red Hat ili Debian možda su otpali, zamijenjeni gladnijim pridošlicama.

3 Distribucije

Sve ove distribucije možete nabaviti na CD-ROM-u (neke nekomercijalne pojavljuju se samo u snimkama mrežnih arhiva). Većinu možete dobiti i besplatno preko mreže (ali od komercijalnih na taj način nećete dobiti podršku). Napravljene su ispočetka, a ne prepakirane iz prijašnjeg mrežnog izdanja.

Razvrstane su po abecedi.

3.1 Caldera OpenLinux

Distribuira:

Caldera Inc.
633 South 550 East
Provo, Utah 84606

E-mail: *info@caldera.com*
WWW: `<http://www.caldera.com>`
FTP: `<ftp://ftp.caldera.com>`
Tel.: 1 801 377-7678
Fax.: 1 801 377-8752

Opis distributera:

Caldera isporučuje OpenLinux 1.2 kao tri proizvoda: OpenLinux Lite, OpenLinux Base i OpenLinux Standard.

OpenLinux Lite besplatan je proizvod za iskušavanje (Calderin integrirani Desktop radi samo 90 dana – potpuno licencirana verzija desktopa uključena je u proizvode Base i Standard). OpenLinux Lite možete skinuti s Calderinog FTP servera ili za cijenu isporuke dobiti na CD-u. Napravljena je i za izdavače knjiga ili softvera koji tako mogu ponuditi stabilnu komercijalnu distribuciju uz svoje knjige ili programe.

OpenLinux Base sadrži sve što i Lite i potpun je Linux operacijski sustav, s jednostavnom instalacijom, integreiranim Desktopom, Internet klijent i server komponentama i povezivošću na Intranet. OpenLinux Base uključuje i Netscape Navigator te potpunu dokumentaciju.

OpenLinux Standard uključuje ono što je u Base, kao i više vrhunskih, poznatih, komercijalnih programa (kao što je Netscape FastTrack Web Server, Netscape Navigator Gold Web browser i autorski alati, baza podataka ADABAS D, StarOffice za uredske poslove, Caldera OpenDOS te NetWare klijent i administracijski alati).

Sada su dostupne sve tri verzije OpenLinuxa 1.2.

Pomoću Caldere OpenLinux vidjet ćete cijeli novi svijet moćnog računalstva, čak i moć Unix radne stanice na svom PC-u! Korištenjem Linux kernela, OpenLinux vam pruža brzinu i stabilnost usporedivu sa sustavima koji koštaju tisuće dolara. OpenLinux vam također nudi:

- Prava višezadaćnost zbog koje mnogo tekstualnih ili grafičkih aplikacija radi istovremeno; nijedna aplikacija ne može uzrokovati rušenje druge, kao kod manje robusnih sustava.
- Linux 2.0 kernel pruža iznimno brz TCP/IP pristup Internetu, uz montažne drivere za uređaje za najdjelotvornije korištenje mogućnosti vašeg sustava.
- Jednostavna, brza instalacija s izbornicima i automatskim pronalaženjem vašeg hardvera čini instaliranje lakim na većini računala. Uključeni Vodič u započinjanju rada postupke opisuje korak po korak, uz upute ako naiđete na probleme.

Nijedan drugi Linux sustav nema tako potpuno, integrirano grafičko sučelje s konfiguracijskim alatima i grafičkim editorom. Njegove moćne drag & drop sposobnosti dolaze podešene s tisućama ikona i opcija aplikacija. Desktop vam nudi prikladno mjesto za pohranu omiljenih programa i podataka kojima odmah možete pristupiti. Desktop vam pruža:

- Drag & drop pokretanje programa s podacima.
- Integrirani grafički editor teksta.
- Lak pristup nizu moćnih alata za konfiguriranje sustava.
- Prilagodljivu ploču s ikonama, promjenjiv izgled i mijenjanje drugih opcija.
- Moćan pristup datotekama pomoću drag & dropa ili grafičkih dijaloga.

Narudžbe:

E-mailom pomoću PGP ključa, telefonom, faksom ili običnom poštom. Svi detalji o naručivanju nalaze se na `<http://www.caldera.com/mpro/orinfo/orderinfo.html>`.

Podrška:

Caldera je jedan od rijetkih distributera Linuxa koji nude podršku e-mailom i telefonom. Podrška korisnicima OpenLinux Base (samo e-mail) i Standard (telefon i e-mail) potpuna je (Standard korisnici imaju pravo na 5 poziva tokom prvih 30 dana). Za Lite nema tehničke podrške.

OpenLinux Base i Standard isporučuju se s potpuno licenciranim verzijama Caldera Desktopa bez roka uporabe. OpenLinux Lite isporučuje se s verzijom Desktopa čiji rok uporabe ističe nakon 90 dana.

Vrijeme zadnjeg izdanja:

Svibanj 1998. (?)

Opis zadnji put promijenjen:

13. kolovoza 1998.

3.2 Debian Linux distribucija

Distribuira:

Software in the Public Interest, Inc.
PO Box 1326
Boston, Ma. 02117 USA

E-mail: *info@debian.org*
WWW: <http://www.debian.org>
FTP: <ftp://ftp.debian.org/debian>

Opis distributera:

Debian Linux ishod je napora dragovoljaca da stvore nekomercijalnu distribuciju Linuxa visoke kvalitete. Debian Linux 2.0 potpun je i funkcionalan Unix kompatibilan operacijski sustav za osobna računala. Sustav koristi ELF izvršne datoteke i libc6 (za razliku od prošlih verzija Debiana koje su koristile libc5). Za sada, Debian Linux radi na IBM PC arhitekturi (386/486/Pentium) i m68k, a verzije za Sparc i Alphu obećane su za 2.1. Portovi na ARM, PPC i UltraSparc u razvoju su.

Debian Linux je lako nadogradiva distribucija uglavnom sastavljena od softvera slobodne distribucije iz više različitih izvora i sustava. Podrška za shadow passwords je dostupna, iako eksperimentalna u verziji 1.1. Tu su i ne-besplatni paketi koji čine Debian zaokruženom cjelinom.

Prednosti Debian Linuxa su njegova nadogradivost, dobro definirane međuzavisnosti paketa i otvoren razvoj. To je jedina distribucija Linuxa koju zajedno razvijaju mnogi ljudi širom Interneta, u istom duhu kao i Linux i druge operacijske sustave otvorenog izvornog koda. Više od 400 održavatelja radi na više od 1500 paketa i poboljšava Debian Linux. Profinjeni sustav za pronalaženje grešaka omogućava korisnicima lako prijavljivanje grešaka i sigurnosnih propusta s kojima se zatim Debian zajednica brzo obračunava. Nova verzija uskoro će se pojaviti na poznatim FTP arhivama.

Debian Linux vrlo je dinamična distribucija. Izdanja se zamrzavaju svaka tri mjeseca, a FTP arhive dnevno osvježavaju.

Za više informacija o Debian Linuxu, pogledajte datoteke na `<ftp://ftp.debian.org/debian/doc/>` ili posjetite naše WWW stranice na `<http://www.debian.org>`.

Ako se želite pridružiti projektu pretplatite se na `debian-user@lists.debian.org` ili `debian-devel@lists.debian.org` slanjem poruke na *debian-user-request@lists.debian.org* (odnosno *debian-devel-request@lists.debian.org*) s riječi `help` u temi.

Preko Interneta:

Debian Linux dostupan je anonimnim FTP-om na `<ftp://ftp.debian.org/debian/>` i na vama najbližem *mirror*-u. (`<ftp://thphys.irb.hr/pub/linux/Debian/>`. – prim. prev.)

Vrijeme zadnjeg izdanja:

24. srpnja 1998. (2.0)

Opis zadnji put promijenjen:

13. kolovoza 1998.

3.3 Linux Pro

Distribuira:

WorkGroup Solutions, Inc.
P.O. Box 460190
Aurora, CO 80046-0190

Tel.: 1 303 699-7470
Fax.: 1 303 699-2793
E-mail: *info@wgs.com* (narudžbe)
FTP: `<ftp://ftp.wgs.com/pub2/wgs>`

Opis distributera:

Cilj WGS Linux Pro CD-a drukčiji je od svih ostalih distribucija trenutno na tržištu. Aktivno nastojimo prodrijeti u komercijalno tržište za Linux. Sve što radimo, radimo kako bi povećali Linux zajednicu i pomagli Linuxu da postane ne samo operacijski sustav, nego PRAVI operacijski sustav.

WGS Linux Pro sastoji se od našeg glavnog stabilnog Linux CD-a za koji izabiremo ono što smatramo najboljom dostupnom Linux distribucijom. Onda ispravljamo greške i dodajemo manja poboljšanja. Ovaj CD često sadrži softver koji nije najnoviji, jer zadnje nije uvijek najbolje. U skladu s tim pristupom, nudimo tehničku podršku kao i ugovore o podršci. Zato se WGS Linux Pro smatra odličnom Linux distribucijom. Također, uz naš primarni CD, možemo i isporučiti dodatne koji sadrže najnoviji Linux softver (uključujući svježe arhive `tsx-11`, `metalab`-a i Red Hatovih servera). Gotovo sve što ćete dobiti s bilo čijim Linux proizvodom može se naći na ovim dodatnim CD-ima. Novi softver im stalno dodajemo. Čak uz sve to, cijene naših proizvoda vrlo su povoljne u odnosu na druge distribucije Linuxa. Dostupan je i (uključen u Linux Pro+) profesionalno napravljen i tiskan priručnik s Linux Documentation Projectom i više!

Trenutna je verzija 4.0a; kernel je 1.2.13, a 2.0.x verzije mogu se instalirati s CD-a.

Preko Interneta:

Pogledajte `<http://www.wgs.com>` za popis proizvoda WGS-a i najnovije informacije o CD-ROM-u.

Narudžbe:

WGS Linux Pro dostupan je na CD-u od dobavljača i distributera širom svijeta i, uskoro, na našem FTP serveru.

Telefonom, faksom, e-mailom ili poštom možete naručiti ili tražiti dodatne informacije. Drage volje ćemo odgovoriti na svako pitanje. Primamo American Express, Visa, Discovery i MasterCard ili narudbe s odobrenjem kredita.

Sporedno:

Potpune informacije naći ćete na našem FTP serveru.

WGS objavljuje besplatan e-mail biilten o Linuxu i FlagShipu na koji se možete pretplatiti slanjem e-maila.

Također prodajemo Motif, FlagShip, neke knjige i druge proizvode koji vaše iskustvo s Linuxom čine potpunijim i ispunjavajućim. Provjerite!

Vrijeme zadnjeg izdanja:

1. listopad 1996.

Opis zadnji put promijenjen:

13. ožujka 1997.

Komentar urednika:

Svoju trenutnu distribuciju opisuju kao "Red Hat 3.03 plus".

3.4 Red Hat Linux

Distribuira:

Red Hat Software
3201 Yorktown Rd, Suite 123 DeKalb Center
Durham, NC 27713

Tel.: 1 800 546-7274 ili 1 919 572-6500
Fax.: 1 919 572-6726
E-mail: *redhat@redhat.com*
WWW: `<http://www.redhat.com>`
FTP: `<ftp://ftp.redhat.com>`

Opis distributera:

Red Hat 6.0 radi na 2.2 kernelu na Intel, Sparc i Alpha platformama.

Četiri novine u instalaciji čine Red Hat Linuxom koji je najlakše instalirati. Naš grafički instalacijski mod dovodi vas ravno u X veći dio instalacije. Naša skripta za izradu diskete za dizanje olakšava odabir prave disket i snima informacije o vašoj postojećoj mrežnoj konfiguraciji i XF86Config pa više ne morate konfigurirati TCP/IP ili X! Naša FTP instalacija omogućava instaliranje pomoću samo 3 diskete – ostalo se obavlja automatski! I konačno, instalacija sadrži podršku za PCMCIA uređaje – instalirajte Red Hat na vaš prijenosnik lako kao i na obično računalo!

Nakon jednog instaliranja Red Hat Linuxa, nikad više nećete morati instalirati Linux! Novi RPM sustav pakiranja tako je profinjen da omogućava nadogradnju novih izdanja Red Hata bez ponovne instalacije sustava – bez particioniranja, bez backupa, bez glavobolja.

Narudžbe:

Dostupno izravno od Red Hat Softwarea i većine distributera Linux proizvoda. Za detalje o naručivanju kontaktirajte Red Hat Software (on-line naručivanje moguće je preko Red Hatovih WWW stranica). Predložena cijena za Intel verziju je 49.95 $, a za Sparc i Alpha verzije 99.95 $.

Vrijeme zadnjeg izdanja:

10. ožujka 1999.

Opis zadnji put promijenjen:

7. lipnja 1999.

Komentari urednika:

Važna osobina ove distribucije je RPM, Red Hat Package Manager. Taj program predstavlja ogroman napredak; omogućava vam čisto instaliranje i deinstaliranje aplikacija i komponenti operacijskog sustava, kao i kernel i samu osnovu OS-a. RPM sada u biti koriste i sve ostale distribucije osim Debiana.

3.5 Trans-Ameritech Linuxware

Distribuira:

Trans-Ameritech
2342A Walsh Avenue
Santa Clara, CA 95051

E-mail: *info@trans-am.com*
WWW: `<http://www.trans-am.com>`
Tel.: 1 408 727-3883
Fax.: 1 408 727-3882
BBS: 1 408 980-9840

Opis distributera:

Trans-Ameritech je do početka 1997. objavio 10 izdanja Linuxa. Tradicionalno, Trans-Ameritech je postavio nove standarde za kombiniranje lakoće korištenja sa čak i za početnika jednostavnom instalacijom u svojim LinuxWare CD-ROM-ovima. To je fleksibilan, operacijski sustav lak za instaliranje i usmjeren prema onima koje zanima učenje Unixa, kao i tehničarima, studentima i kućnim korisnicima PC-a.

- Novi korisnici Linuxa cijenit će Windows instalaciju s CD-a.
- Kako bi smanjili mogućnost hardverskih konflikata na najmanju moguću mjeru, tu su mnogi dodatni kerneli za razne konfiguracije. Mogu se koristiti za instalaciju i normalan rad.
- Ponuđeni su i mnogi on-line dokumenti za brže učenje, uključujući datoteke Linux Documentation Projecta u izvornom kodu, te DVI i PostScript formatu.

Uključene su i mnoge aplikacije:

- Windows program za konfiguriranje X-a
- C/C++, Pascal i Ada kompajleri, kao i konverteri iz Fortrana
- Podrška za TCP/IP mreže, UUCP, SLIP, CSLIP i PPP
- Pristup Internet uz izvršne datoteke i izvorni kod `ftp`-a, `telnet`-a, programa za news i e-mail
- Višestruki terminali i X Window sučelje

- GNU i međunarodne verzije ispell-a, programa za provjeru pravopisa
- Komunikacijske aplikacije: `term`, `minicom`, `Seyon` (radi u X-u)
- Editori: `elvis` (klon vi-a), `joe`, `jove`, `emacs`
- `ghostscript`, klon PostScripta
- Objektno orijentirani GNU Smalltalk i Smalltalk sučelje za X
- TCL/Tk (moćan jezik za skriptiranje s X sučeljem sličnim Motifu)
- Programi za elektrotehničare i radioamatere
- Interviews libraryi, zaglavne datoteke, `doc`, word procesor, i `idraw`, program za crtanje
- Obrada teksta: TeX, LaTeX, `xdvi`, `dvips`, `Metafont`, `groff`
- ANDREW multimedijalni word procesor s hipervezama
- Primanje i slanje telefaksa za faks modeme klase 1 i 2
- Doom za igrače

Sav se izvorni kod nalazi na CD-ROM-u. Često potrebni izvorni kodovi nisu sažeti i mogu se koristiti izravno s CD-ROM-a.

Dostupan je nesažeti Linux datotečni sustav za povezivanje i pretvaranje prostora na disku. Programe možete pokretati izravno s CD-ROM-a! Tu je i velik `info` direktorij za on-line upute i mnoge man stranice.

Za hakere tu je i izvorni kod FreeBSD-a i NetBSD-a.

Naša distribucija usmjerena je prema korisnicima Windowsa i DOS-a koji žele jednostavan napredak, a ne Unix stručnjacima.

Narudžbe:

Narudžbe e-mailom primaju se na *order@trans-am.com*.

Cijena našeg trenutnog izdanja, LinuxWare 2.5, je 19.95 $.

Cijena narudžbe cijelog paketa: LinuxWare 2.5, Dodatak 5 i Dodatak 4 (Ultimate LinuxWare Bundle) u jednoj pošiljci je 30 $.

Ako naručujete kreditnom karticom (Visa, MasterCard, American Express, Discovery), molimo vas da naznačite broj kartice, datum istjecanja i svoju poštansku adresu.

Poštarina u SAD: jedan CD-ROM ili Ultimate LinuxWare Bundle je 5 $ (pošta prve klase).

Prekomorska poštarina je 8 $ za jedan CD-ROM, a 12 $ za cijeli paket.

COD je dostupan u SAD-u samo za 4.50 $. Žitelji Kalifornije, dodajte 7.75 % poreza na promet.

Cijena godišnje pretplate (4 izdanja) je 80 $ i pošarina (u pretplati su četiri pošiljke). Na primjer: pretplata u SAD-u je 80 + 4x5 = 100 $. Pretplata u Evropi/Japanu itd. je 80 + 4x8 = 112 $.

Sporedno:

Ako imate daljnjih pitanja, kontaktirajte nas na e-mail *info@trans-am.com* ili *order@trans-am.com*.

Vrijeme zadnjeg izdanja:

Siječanj 1997 (Dodatak 5)

Opis zadnji put promijenjen:

13. kolovoza 1998.

3.6 Slackware

Distribuira:

Walnut Creek CDROM
4041 Pike Lane, Suite D
Concord, CA 94520

E-mail: *info@cdrom.com* (informacije), *order@cdrom.com* (narudžbe), *support@cdrom.com* (podrška).

Opis distributera:

ftp.cdrom.com dom je Slackware Linuxa. Mi izdajemo Official Slackware Linux CD-ROM. Naša distribucija sastoji se od 4 diska, a trenutna je verzija Slackware 96. Radi na 2.0.34 kernelu.

Slackware Linux distribucija je, sa svim mogućnostima, Linux operacijskog sustava za 386/486 računala s 3.5" disketnim i CD-ROM pogonom.

Preko Interneta:

WWW: `<http://www.cdrom.com/titles/os/slack96.htm>`
FTP: `<ftp://ftp.cdrom.com/pub/linux/slackware>`

Narudžbe:

Cijena Walnut Creekovog CD-ROM paketa je 39.95 $.

Vrijeme zadnjeg izdanja:

Srpanj 1998. (3.5)

Opis zadnji put promijenjen:

13. kolovoza 1998.

3.7 S.u.S.E.

Distribuira:

S.u.S.E., Inc.
458 Santa Clara Ave
Oakland CA 94610 USA

Net: *info@suse.com*
WWW: `<http://www.suse.com>`
FTP: `<ftp://ftp.suse.com>`
Tel.: 1 510 835-7873
Fax.: 1 510 835-7875

Opis distributera:

S.u.S.E. Linux korisnicima svih razina, od početnika do stručnjaka, nudi brz i lagan ulaz u svijet Linuxa i Unixa. Mogućnosti kao što je instalacija s CD-ROM-a pomoću izbornika, modularna disketa za dizanje sustava, priručnik od 400 stranica i S.u.S.E-ov alat za administraciju sustava, YaST, omogućavaju vam da brzo instalirate i počnete raditi u Linuxu te nastavite raditi bez problema.

S.u.S.E. također nudi niz podržanih X servera koji podržavaju najnovije grafičke kartice. Ti serveri su stvoreni u suradnji s XFree86 (tm) razvojnim timom. Za više detalja pogledajte ovaj URL: `<http://www.suse.de/XSuSE>`.

Novo u S.u.S.E. Linuxu 5.3:

- Kernel 2.0.35
- KDE 1.0
- GIMP 1.0
- SaX (SuSE-ov napredni alat za konfiguriranje XF86)

Kratak pregled drugih mogućnosti:

- Linux OS, preko 875 softverskih paketa, uključujući potpun izvorni kod i žive datotečne sustave na 4 CD-ROM-a
- Priručnik od 400 stranica
- Paketi u RPM formatu; mogućnost instalacije TGZ paketa
- System V kompatibilan način dizanja, poštovanje standarda datotečnog sustava
- 'YaST', alat za instaliranje i administriranje koji konfigurira mrežu, ISDN, e-mail, tiskač, X Window System
- S.u.S.E. X serveri koji podržavaju nove grafičke kartice
- Administracija datotečnih sustava, korisnika, grupa
- Automatska konfiguracija nekoliko window managera
- Elektronički sustav uputa i dokumentacija
- Demonstracijski način, izravno s CD-ROM-a ili na DOS particiji

Narudžbe:

Možete skidati s `<ftp://ftp.suse.com/pub/SuSE-Linux>`. Za CD-ROM uz podršku naručite preko telefona, sigurnog WWW formulara, telefaksa ili poštom. Cijena je 49.95 $, ili 34.95 $ po izdanju pretplatom. Za englesku verziju koristite kod narudžbe LSUE520, a za njemačku LSUD520.

Također nudimo: OSF Motif 2.1 za 129.95 $ (cijena za nadogradnju nije određena); kod narudžbe: LMEA210.

Podrška:

60 dana besplatne podrške pri instalaciji uključeno je u svaki primjerak S.u.S.E. Linuxa. Za informacije o kontaktiranju i uvjete pogledajte WWW stranicu.

Vrijeme zadnjeg izdanja:

Nepoznato.

Opis zadnji put promijenjen:

13. kolovoza 1998. (5.3)

4 Predavanje informacija ovom dokumentu

Ohrabrujem svakoga tko održava Linux distribuciju ili prima narudžbe neka ovom KAKO-u o tome preda informacije. Lako je i zabavno, a i besplatna reklama. Ovaj dokument šalje se i arhivira na mnogim mjestima (pogledajte slijedeći dio).

4.1 Vrste

Zanimaju nas informacije o:

- Potpunim distribucijama Linux softvera, dostupne anonimnim FTP-om, UUCP-om ili poštanskom narudžbom. Pod "potpunom distribucijom" mislim na bilo koju zbirku programa iz koje se od početka može izgraditi Linux sustav.
- Proizvodi ili paketi programa dobavljivi samo poštanskom narudžbom. Ako se vaš softverski proizvod može nabaviti anonimnim FTP-om, veće su šanse da ga ljudi nađu. Softverski proizvodi koji se mogu nabaviti samo poštanskom narudžbom obično su komercijalni, kao Motif.
- Svi drugi *Linux* proizvodi dostupni poštanskom narudžbom, kao što su knjige i dokumentacija o Linuxu, majice i slično. Napomena: moje zanimanje za zadnje kategorije marginalno je – ovo je **Distribucije KAKO**, a ne katalog Linux dekoracija i smeća. Što god prodavali, to mora biti a) vrlo korisno, b) vrlo originalno ili c) vrlo smiješno, da bi bilo uvršteno u ovaj popis.

Ako će informacija o uslugama i povezanim proizvodima biti previše, odvojit ću ih u poseban KAKO.

4.2 Kako predati

Za predaju opisa ovom KAKO-u, pošaljite poruku na *esr@snark.thyrsus.com* s ovim informacijama. Ovaj format neće čitati računalo; svako polje može biti dugo koliko god želite, ali volio bih da svaki opis nije duži od, recimo, 50 redova.

Name:

Ime usluge ili distribucije.

Distributor:

Ime tvrtke, osobe, itd. koja distribuira/održava uslugu ili distribuciju. Treba sadržavati i adresu, e-mail, telefon i (ako je moguće) WWW stranice.

Provider's Description:

Opis distribucije ili usluge koju nudite. Ako je to distribucija softvera, dodajte i informacije o tome koji su programi uključeni, verzijama, općenito o instalaciji, potrebama itd.

Internet Access:

Gdje se vaša usluga ili distribucija može nabaviti preko Interneta; obično WWW ili FTP adresa.

Ordering:

Kako naručiti vašu distribuciju ili uslugu, ako je to moguće. Dodajte cijene, informacije o poštarini, načine plaćanja, itd.

Support:

Informacije o uvjetima tehničke podrške i ugovorima o podršci.

Miscellaneous:

Sve ostalo što smatrate važnim.

Last Freeze Date:

Vrijeme kada ste zamrznuli svoju trenutnu verziju/e, te procjena redovitosti nadogradnji.

4.3 Napomene o predavanju

Neka vaš opis bude što kraći. Ako želite dodati još informacija, dodajte referencu gdje ih se može dobiti FTP-om ili e-mailom; ovi su opisi samo *pokazivači* na daljnje izvore informacija.

Ako nudite više od jedne usluge ili distribucije, za svaku koristite *odvojene opise*.

Vaše opise mogu uređivati radi kratkoće i sažetosti ako nađem nebitne informacije ili je opis preopširan. Inače bi sadržaj trebao ostati jednak.

Kada predajete informacije **Distribucije KAKO-u**, jamčite podrazumijevanu dozvolu za moje korištenje opisa u drugim materijalima, kao što su knjige iz LDP-a i drugi on-line dokumenti. Na primjer, informacije iz **Distribucije KAKO** mogu se uključiti u tiskanu knjigu o Linuxu. Ako ne želite da vaš opis uključujem u druge materijale, molim vas da to napomenete.

5 Administrativno

5.1 Uvjeti korištenja

5.2 Zahvale

Prvu verziju ovog dokumenta napisao je Bill Riemers. Matt Welsh održavao je drugu. Zatim je dokument održavao Erik Troan, do verzije 3.0.

U siječnju 1995. Eric Raymond, nesvjestan postojanja ovog dokumenta, počeo je razvijati sličan dokument u obliku svog sada napuštenog "PC-clone UNIX Software Buyer's Guide" (vodič u kupovanju UNIX softvera za PC-klonove), koji je uglavnom govorio o System V Unixima i BSD/OS-u.

U ožujku 1995. Eric je predložio Eriku suradnju na jedinstvenoj verziji. U ranom travnju 1995., Erik je otišao raditi za Red Hat Software, a (nastojeći izbjeći sukob interesa) dokument predao Ericu. Eric je dodao dosta novih informacija i nekoliko novih polja opisima distribucija.

Dakle, ovaj je dokument neka vrst serijske suradnje. Uredništvo, "mi", općenito predstavlja primjedbe svih održavatelja; "Ja" je Eric (sadašnji).

S radošću zahvaljujemo na prilozima svih korisnika Linuxa i hakera na Internetu koji su dali informacije i komentare.

6 Hrvatski prijevod

Najnovija verzija ovog prijevoda može se naći na `<http://dokumentacija.linux.hr/Distribucije-KAKO.html>`. Održava ga Matej Vela, *mvela@public.srce.hr*. Svi su prilozi, primjedbe i prijedlozi dobrodošli.